

Aan de gemeenteraad van Dinkelland

Zaaknummer
863505

Bijlagen
5

Onderwerp
Datum collegevergadering: 19 december 2023, Raadsbrief 2024 nr. 1

Verzenddatum
8 januari 2024

Geachte raads- en commissieleden,

Waarover gaat deze brief?

In onze collegevergadering hebben wij gesproken over het 'Eindrapport project versterken jeugdpreventie'.

Ons besluit

In onze vergadering hebben we besloten u te informeren over de resultaten en adviezen van het project versterken jeugdpreventie, dat is uitgevoerd tussen maart 2023 en december 2023.

Toelichting

Met deze raadsbrief informeren wij u over het eindrapport van het project versterken jeugdpreventie. Dit project heeft geleid tot mooie resultaten, die bijdragen aan het versterken van het lokale hulp,- en ondersteuningsaanbod voor de jeugd en gezinnen uit Dinkelland. Met deze opbrengsten wordt ingezet op preventie om daarmee geïndiceerde complexere zorg te voorkomen.

Deze brief geeft een samenvatting van de resultaten weer. In de bijlage "eindrapport project versterken jeugdpreventie" is uitgebreide informatie te vinden.

Waarom dit project?

Landelijk maakt 1 op de 7 kinderen gebruik van jeugdzorg, in 2000 was dit nog 1 op 27. Lokaal zien we deze stijging ook. De oorzaken daarvan zijn divers (ontwikkeling, problematisering, verwachting maatschappij, social media). Meer kinderen hebben lichte vorm van ondersteuning nodig. Soms worden problemen echter ook meer complex en zwaar. Daarnaast wordt gesignaleerd dat een fors aantal ouders, woonachtig in onze gemeente, uit elkaar gaan. De Raad voor de Kinderbescherming ziet een stijging in het aantal complexe scheidingszaken in de gemeente Dinkelland waar kinderen de dupe van zijn.

We willen dat kinderen en jongeren uit onze gemeente de beste kans krijgen om veilig op te groeien, ondanks de problemen waar ze tegenaan kunnen lopen. Om ons aanbod en ondersteuning lokaal zo sterk mogelijk te maken heeft dit project zich gericht op vragen zoals;

- Wat doen we al in de gemeente Dinkelland en Tubbergen als het gaat om jeugdpreventie?
- Wat kunnen we versterken?
- Waar zouden we mee moeten stoppen?
- Waar liggen kansen?
- Welk aanbod zouden we lokaal moeten inzetten?

Uitvoering

Het project bestond uit verschillende acties om de nodige informatie, behoeften en kennis op te halen. Om die informatie op te halen werd er een brainstormsessie gehouden, werden er twee themabijeenkomsten met partners (zoals onderwijs, kinderopvang, POH-jeugd, SWTD, Wijkkracht, fysiotherapie, GGD) georganiseerd en werd er een benchmark onderzoek naar best practises bij drie andere gemeenten uitgevoerd.

De uitkomsten van deze acties hebben geleid tot onderstaande resultaten en adviezen.

Resultaten en advies

Er zijn mooie concrete resultaten behaald binnen het project waarmee we de ondersteuning voor kinderen en jongeren in onze gemeente kunnen versterken. Betrokkenen bij het project en partijen waar we nauw mee samenwerken rondom jeugd, zijn blij met de uitkomsten en inzet door de gemeente. Naast de concrete opbrengst is er een drietal adviezen uit het project voortgekomen, die nog verdere uitwerking/uitvoering vragen. Met deze opbrengsten wordt ingezet op preventie om daarmee geïndiceerde complexere zorg te voorkomen.

Hieronder lichten we de opbrengst van het project toe.

Steungezinnen

Soms loopt de spanning in een thuissituatie even op. Dat merkt iedereen. In sommige gevallen komen er echter zoveel problemen tegelijk dat de zorg voor een kind of kinderen op dat moment lastig kan zijn. Ouders kunnen dan wel wat tips of rust voor zichzelf gebruiken. Steungezinnen is een vorm van ondersteuning waarbij gezinnen met een hulpvraag gekoppeld worden aan een gezin dat hulp wil/kan bieden. Dit vindt plaats op vrijwillige basis, binnen de eigen gemeente en dus dichtbij huis. Met deze inzet kan een jeugdhulp indicatie voor (vakantie-weekend)pleegzorg, een zorgboerderij of BSO+ voorkomen worden. De kennismaking tussen beide gezinnen wordt verzorgd door een coördinator van Stichting Welzijn Tubbergen Dinkelland (SWTD).

Het ziet er naar uit dat de eerste concrete koppelingen voor het einde van het jaar (2023) gerealiseerd zijn en deze gezinnen dus heel laagdrempelig en dichtbij ondersteuning krijgen.

Scheidingsadviesteam

Regionaal en lokaal merken we dat het aantal (complexe) echtscheidingen groeit. De effecten van een (complexe) scheiding op de gezondheid en ontwikkeling van kinderen zijn enorm. Naast de scheiding zelf kunnen andere zaken een scheiding ook complex maken zoals financiële of psychische problematiek. In de inleiding is te lezen dat de Raad voor de Kinderbescherming heeft gesignaleerd dat er meer en complexere scheidingszaken uit de gemeente Dinkelland bij hen in beeld zijn. Met het scheidingsadviesteam trachten we eerder in beeld te zijn bij deze gezinnen en problematiek om hen goed te kunnen ondersteunen bij een hulpvraag en erger te voorkomen.

Vanaf 1 januari 2024 start dit team bestaande uit verschillende professionals met expertise en ervaring op het gebied van (complexe)scheidingen, trends en ontwikkelingen. Het scheidingsadviesteam is een subteam binnen Schakel. Ouders kunnen met allerlei vragen rondom hun scheiding bij het scheidingsadviesteam terecht. Het team kan advies geven aan collega's of de casus zelf oppakken.

Scheidingstafel

Casuïstiek met een complexe scheiding is een bijzondere doelgroep binnen de jeugdzorg. Er wordt regelmatig doorverwezen naar specialistische vormen van hulp die niet effectief blijken te zijn en dan komen ouders en kind met dezelfde hulpvraag opnieuw terug bij het lokale jeugdteam (het toegangsteam voor jeugdhulp van de gemeente). Op het moment dat deze casuïstiek in beeld komt bij jeugdbescherming (uitvoeringsorganisatie van kinderschermingsmaatregelen) is het vaak dermate vastgelopen, dat een jeugdbeschermer tijdens uitvoering van een ondertoezichtstelling niet altijd iets kan betekenen. Het bespaart zowel leed voor de betrokken kinderen als kosten voor gemeenten als een scheiding niet escaleert en ouders en kinderen tijdig passende hulp krijgen aangeboden.

De scheidingstafel is een voorloper van de regionale Jeugdbeschermingstafel (JBT) waar besproken wordt of er een ondertoezichtstelling nodig is of deze opgeheven kan worden. Het scheidingsadviesteam kan een casus doorzetten naar de scheidingstafel indien deze dusdanig complex wordt en vraagt om specialistische kennis en expertise maar ook een afwijkende aanpak dan het huidige. In plaats van de reguliere lijn te volgen van toegang, naar Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) naar een Jeugdbescherming organisatie (ook wel gecertificeerde instelling; GI genoemd), halen we die lijn naar voren. We vragen daarbij ook expertise van een zorgaanbieder en gezinsadvocaat die veel ervaring hebben met deze casuïstiek.

Collectief aanbod

Dit betreft vrij toegankelijke trainingen voor groepen kinderen. Opgroeien gaat niet altijd vanzelf. Kinderen in deze tijd hebben veel meer te verduren en verwerken dan de kinderen vroeger. Er wordt door de maatschappij, in het bijzonder social media een bepaalde druk en verwachting gecreëerd waar kinderen niet altijd tegenop gewassen zijn. Het reguleren en ontspannen is vervangen door presteren en vergelijken. In de regio worden wel groepstrainingen aangeboden, maar niet dichtbij onze gemeente. Ouders en kinderen moeten naar Almelo of Hengelo waardoor de drempel te groot is. Het aanbieden van een training binnen de eigen gemeente zorgt voor hulp dichtbij en is daardoor laagdrempeliger. Zeker wanneer het op school plaats kan vinden. Door het missen van een dergelijk aanbod in het voorliggend veld worden veel kinderen uit onze gemeente direct doorgestuurd naar een vorm van geïndiceerde jeugdhulp.

We gaan lokaal, vrij toegankelijke groepstrainingen aanbieden voor kinderen van 4 tot 16 jaar. We richten ons hierbij op een Samen Sterk training, voor opbouw van weerbaarheid en sociale vaardigheden en de KIES (kind in echtscheiding) training.

Jongerenwerk

Het jongerenwerk is een schakel in het netwerk die nu gemist wordt. We spreken op dit moment onvoldoende de taal van de jeugd die we willen bereiken. Terwijl er veel speelt binnen die doelgroep waar we zicht op willen krijgen, waarin we hen zouden willen sturen om de juiste keuzes te maken, maar ook om hen tijdig te kunnen ondersteunen bij hulpvragen. Al gedurende een langere periode is er een grote behoefte aan outreachend jongerenwerk. In 2022 is die behoefte opgehaald in een bijeenkomst met jeugdconsulenten, politie en BOA. Binnen het huidige project werd dit bevestigd tijdens de themabijeenkomsten door partners en in bijeenkomsten met de projectgroep. De inzet van outreachend jongerenwerk wordt inmiddels breed gedragen. De focus ligt bij een outreachend jongerenwerker op individuele jongeren en hun specifieke behoeften. Het doel is een vertrouwensband op te bouwen en individuele ondersteuning te bieden in een informele setting. De jongerenwerker weet naar welk aanbod of expertise hij de jongere met een hulpvraag toe kan sturen. Die lijntjes zijn kort en daardoor is het aanbod laagdrempeliger. De jongerenwerker spreekt de taal van de jeugd.

In gesprek met SWTD over het huidige jongerenwerk ontstond de mogelijkheid om daar een andere opdracht onder te leggen. SWTD staat hiervoor open. Er is op dit moment 24 uur beschikbaar voor "sociaal werk jeugd" in Dinkelland en 24 uur in Tubbergen. Dit gaan we anders inrichten. Het sociaal werk jeugd blijft 24 uur ingezet op de huidige manier (voor Dinkelland en Tubbergen samen). Daar ligt meer focus op het collectief, bredere trends en ontwikkelingen en aanbod zoals de KIES training die daaraan wordt toegevoegd. De overige 24 uur worden aangevuld met 8 uur extra en daarvoor wordt een outreachend jongerenwerker ingezet voor beide gemeenten. De focus ligt meer op individuele jongeren en hun specifieke behoeften. Het doel is een vertrouwensband op te bouwen en individuele ondersteuning te bieden in een informele setting. We gaan het jongerenwerk met 8 uur uitbreiden.

Adviezen

Naast bovenstaande concrete ingezette acties zijn een drietal adviezen opgehaald waar een brede behoefte ligt op verdere ontwikkeling van deze onderwerpen.

Samenwerking

Partijen zijn van mening dat ze elkaar redelijk goed weten te vinden en de lijnen kort kunnen zijn. Tegelijkertijd werkt een ieder op zijn eigen terrein waardoor de werelden soms onvoldoende bij elkaar komen. Ouders en kinderen hebben daardoor te maken met veel verschillende hulpverleners en vaak duurt het lang voordat de juiste zorg ingezet wordt. Dit kan ervoor zorgen dat de problematiek complexer wordt. Er wordt ingezet op themabijeenkomsten en het maken van concrete afspraken over intensivering van samenwerking. Op gebied van samenwerking tussen partijen wordt meegegeven om in te zetten op meer verbinding maken. Door het organiseren van themabijeenkomsten en door concrete afspraken te maken over intensivering van samenwerking. Zodat jeugdconsulenten bijvoorbeeld op scholen aanwezig zijn. Daarnaast wordt de mogelijkheid onderzocht tot het vroegtijdig inzetten van expertise vanuit jeugd GGZ en/of volwassen GGZ bij complexe problematiek.

Sociale kaart

Een sociale kaart is een hulpmiddel voor overzicht op de partners in het veld en het aanwezige ondersteuningsaanbod. Een sociale kaart geeft transparantie, helpt verwarring en misverstanden te voorkomen. Daarnaast bevordert een sociale kaart de samenwerking en coördinatie tussen de verschillende partijen.

Gezinswerk

Voor sommige kinderen en/of gezinnen is de betrokkenheid van een vaste professional voor een langere periode wenselijk. Een vast gezicht die mee kan bewegen in de behoefte van het gezin, in het complexe jeugdstelsel en de vaak vele wisselingen van hulpverleners. Een gezinswerker is in staat om naar de bredere context en dynamiek binnen het gezin te kijken. De gezinswerker richt zich op het welzijn van kinderen en jongeren binnen het gezin en kan daar eventuele risico's vroegtijdig signaleren. De gezinswerker kan op maat gemaakte ondersteuning bieden en daarbij rekening houden met alle verschillende en unieke behoefte en omstandigheden van ieder gezin.

Gezinswerkers zijn er waar nodig; als er een crisis is, kunnen zij snel ter plaatse zijn om ondersteuning te bieden. Wanneer het rustiger is binnen een gezin kan de ondersteuning meer op afstand staan en minder intensief zijn. De gezinswerker is een schakel in het sociale vangnet. Door gezinswerk hieraan toe te voegen wordt dit vangnet weer wat sterker.

De genoemde adviezen worden, afhankelijk van personeel en financiën, op termijn verder ontwikkelt en ingezet.

Financiën

Vanuit het programma Iedereen Gezond zijn incidentele en structurele middelen beschikbaar gesteld voor dit project en de uitvoering. Incidenteel € 8.000 en structureel € 40.000. Deze middelen zijn aangewend voor de steungezinnen, scheidingsadviesteam, scheidingsstafel, het collectief aanbod en opplussen van het jongerenwerk. In de afbeelding in het eindrapport is te exact te zien op welke wijze deze middelen ingezet worden.

Eindrapport

In de bijlage is meer gedetailleerde informatie te vinden over de resultaten, adviezen en de weg daar naar toe. Monitoring, risicobeheersing en borging zijn daar tevens in terug te vinden.

Waarom deze raadsbrief?

In artikel 169, tweede lid, van de Gemeentewet staat dat wij de raad alle inlichtingen verschaffen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft. Wij meenden er daarom goed aan te doen u van ons besluit op de hoogte te stellen. Wij stellen u voor deze raadsbrief voor kennisgeving aan te nemen.

Heeft u nog vragen?

Neem dan contact op met de raadsgriffier. Deze zal uw vragen aan ons college kenbaar maken.

Hoogachtend,

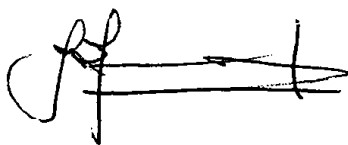
Burgemeester en wethouders van Dinkelland,

de secretaris

Drs. C.H.A.A. Lutikhuis

de burgemeester

J.G.J. Joosten